

Óli Jacobsen

Sigmund:

Mamman bjargaði honum frá lagnutúrin við Stella Argus

Sigmund Jacobsen í Nólsoy hevur havt sína søgu á sjónum. Takkað verið mammuni var hann ikki við Stella Argus lagnutúrin í 1957. Tí kundi hann gerast partur av okkara kraftblokkasøgu

1. partur

Sigmund Jacobsen, vanligi kallaður Mundi, hevur sum nakar verið við til broytingar í fiskiskapi og fiskivinnu. Lagnan vildi, at hann gjørdist ein partur av okkara kraftblokkasøgu.

Hann býr í Hirtshals, men komið var á tal við hann, tá ið hann í summer vitjaði í heimbygdini, Nólsoy. Mundi greiðir frá:

Nógvir nólsoyingar sigldu

Pápi kallaðist Napoleon Jacobsen, kallaður Poli, (1914-1972). Mamma, Herdis, (1920-1986) var úr Hvalvík. Hon var av teirri stóru Djurhuus ættini í Hósvík. Eg var elstur av seks systkjum.

Pápi sigldi nógv ár við trolarum sum Kallsevni og Brandi Sigmundarsyni hjá partafelagnum Kimbil hjá Poul Hansen og synum hansara. Pápi var sostatt nógv við Andreasi í Hvannasundi sum skipara. Tað vóru nógvir fiskimenn úr Nólsoy, sum sigldu við teimum stóru trolarunum. Pápi fór so seinni við Grími Kamban hjá sama reiðari.

Eg gekk í skúla hjá Símun Simonsen, ættaður úr Norðragøtu. Honum høvdu vit eina ómetaliga stóra virðing fyri. Símun var ein sannur álitismaður. Hann var deknur í nógv ár. Hann var við til at stovna sjúkrakassan og ungmannafelagið Royndina í Nólsoy. Hin lærarin var Leif Hansen, sum eisini var nógv virdur.

Kundi eins væl gingið burtur við Stella Argus

Eg eri føddur í 1940 og fór til skips 15 ára gamal sum aðrir dreingir tá á døgum. Fyrsta skip, eg var við, var Lunar Bow. Tað var í 1955, at vit fóru á sild við gørnum. Brøðurnir

Poli og William Smith áttu skipið. Vilmund Poulsen, sum seinni bleiv svágur mín, var skipari.

So fór Vilmund sum bestimaður við Varðanum, sum Wolfgang Andreassen førði. Teir hjá Poul Hansen áttu hann. Vit róðu út við honum undir Føroyum. Vilmund doyði í 1958 av skaðatilburði á Ísa-fjørðinum í Íslandi sum skipari á Varðanum. Eftir hann sótu kona og trý børn, tað yngsta var ikki fott.

Eg fór síðan á heysti 1956 ein túr eystanfyrir við Stella Argus. Hetta var sama reiðari.

Eg var veruliga á veg til Havnar at fara við Varðanum. Men tá mæti eg einum manni, sum skuldi við Stella Argus. Hann segði, at teimum manglaðu ein mann. Eg bleiv so spentur uppá at fáa ein slíkan kjans, at eg hoppaði umborð við næstan ongum klæðum. Eg fór umborð á Varðan og fekk mær stivlarnar. Tað vísti, at eg í skundinum hevði tikið tveir stivlar, sum báðir vóru til sama bein. Tá hevði eg tikið annan stivlan hjá Wolfgang!

Hetta var á saltfiskaveiðu við Bjarnoyinna. Skipari var Andrass Andreassen í Kvívík. Tá ið vit komu aftur, fór eg aftur við Varðanum at rógva út. Fyrst í september í 1957 fór eg aftur við Stella Argus, so eg var við tann fyrra sildatúrin hjá teimum við gørnum.

Hesir trolarar vóru munandi størri enn tey vanligu garnaskipini, og manningin var eisini størri. Tí kundu teir hava fleiri gørn enn tey smærru skipini. Sum eg minnst, høvdu vit meira enn 100 gørn.

Hendan túrin hendi tað, sum ikki var vanligt við garnaskipum, at trossin, har gørnini hingu uppi í, slitnaði, og stóru partur av reiðskapinum var mistur. Tá høvdu vit einar 900 tunnur inni. Vit leitaðu

Sigmund, kallaður Mundi, á vitjan aftur í Nólsoy

og leitaðu eftir tí, sum var eftir at draga, men vit funnu einki.

Tá var avrátt, at vit skuldi fara heim. Men tá sigla vit okkum beint í tey mistu gørnini. Tá var alt samanrikið og fløkt, og vit gilsaðu allan reiðskapin inn á dekkið. Eg minnst, at vit vóru komnir suður móti Kallinum, áðrenn vit byrjaðu at fáa skil á gørnunum.

Mamma bjargaði lívi mínum

Tá ið eg kom heim, vísti tað seg, at mamma hevði søkt fyri meg at fara á háskúla í Havn, og at eg var

sloppin inn. Eg komdi mær ikki at geva avboð til háskúlan, hóast mær dámdi væl at sigla.

So eg fór í land, tá fyrri túrur var liðugur. Seinna túrin komu teir ikki aftur og allir 22 mans sjólótust. So mamma bjargaði lívi mínum!

Hetta var sjálvsagt skakandi. Eg kendi jú nærum allar menninar, sum vóru við. Fleiri vóru mínir javnaldrar, og nú vóru teir allir deyðir. Hetta hugsaði eg nógv um í fleiri ár. Andrass, sum var skipari saltfiskatúrin, var eisini skipari henda lagnutúrin. Hetta

var næststørsta einstaka skipsvanlukka í Føroyum. Tann størsta var sluppin Neptun, sum í 1934 gekk burtur samstundis sum Nólsoy við 23 monnum. Vanlukkan við Stella Argus skakaði fólk um alt landið. Hildið varð, at trygdin á sjónum nú var so framkomin, at slíkt kundi ikki henda.

Wolfgang góður at vera saman við

Tað var um hesa tíðina, at fleiri reiðari fór at byggja nýggj skip fyri at endurnýggja skipaflotan. Poul Hansen lat træskipið, Búgv-an, byggja á Tórshavnar Skipasmiðju í 1957. Tá fór eg aftur við Wolfgang við Búgv-anum. Har var eg so við, til Grímur Kamban kom í 1959. Wolfgang fór við sum skipari. Hann var ein tann fyrsti av teimum mongu línubátunum, sum tá komu. Poul Hansen hevði frammanundan Brestir og Beinir. Men Grímur Kamban var nakað størri. Hann tók eini 220 tons, meðan hinir tóku umleið 160 tons av saltfiski. Kortini minnst eg ikki, at Grímur Kamban nakran túr varð fullastaður.

Tað var stórt at sleppa við Grími Kamban. Tað var dreymurin hjá øllum ungum dreingjum at sleppa við einum av hesum nýggju línuskipunum, sum vóru so framkomin í mun til sluppinnar. Her var enn tá WC umborð. At tað var eitt wc til allar teir 17 menninar, sum búðu har frammi, hevði minni týðning. Í staðin fyri, at allir dekkararnir búðu í einum lugari, har tað ofta eisini varð matgjørt og etið, so vóru nú fyra ella seks menn um eitt kamarið, og serlig messa var til at eta í. Gr. Kamban hevði enn tá tvær, eina til yvirmenn og hina til dekkararnar.

Wolfgang var ein av kendu Oyrbakkabrøðrunum, sum nógvir